

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**28 Nisan 2020
Salı**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

28 Nisan 2020 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Kurum Kimlik Kartı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Sağlık Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İyi Tarım Uygulamaları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Suni Tohumlama, Tabii Tohumlama ve Embriyo Transferi Faaliyetleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Devlet Yükseköğretim Kurumlarında Öğretim Elemanı Norm Kadrolarının Belirlenmesine ve Kullanılmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- Türk Gıda Kodeksi Bitki Adı ile Anılan Yağlar Tebliği (Tebliğ No: 2012/29)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2020/8)
- İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.’nin Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemi İşleticiliği Faaliyetlerine İlave Olarak Yürütebileceği Diğer Faaliyetlere İlişkin Kararlar

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 19/2/2020 Tarihli ve E: 2018/163, K: 2020/13 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 11/3/2020 Tarihli ve 2017/20779 Başvuru Numaralı Kararı

KOBİ'lere 6 milyar liralık 'nefes'

TOBB, 3 yıldır finansman sıkıntısı çekilen dönemlerde bankalardaki mevduatı karşılığında kullandığı Nefes Kredisinin 7'ncisini 6 milyar liralık hedefle DenizBank ile başlattı. Kamu bankalarının iki hafta sonra dahil olacağı kredide üst limit 50 bin ile 100 bin TL arasında olacak.

27 Nisan 2020

ANKARA (DÜNYA) - Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) son 3 yıldır finansman sıkıntısı çekilen dönemlerde bankalardaki mevduatı karşılığında kullandığı nefes kredisinin 7'ncisini 6 milyar liralık kredi hedefiyle Denizbank ile başlattı.

Kamu bankalarının iki hafta sonra dahil olacağı 7'nci etap nefes kredisi kapsamında illere göre değişen üst limit 50 bin TL ile 100 bin TL arasında olacak.

7'nci Nefes Kredisi tanıtım toplantısı, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ve Denizbank Genel Müdürü Hakan Ateş'in katılımıyla gerçekleştirildi.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, koronavirüs sebebiyle daha önce eşi benzeri görülmemiş bir duruma şahitlik edildiğini belirterek, Türkiye'de sağlık alanında başarılı çalışmalar yürütüldüğünü bildirdi. Salgının ekonomik boyutunun da çok önemli olduğunun altını çizen Hisarcıklıoğlu, bir çok küçük işletmenin haftalardır

kapalı olduğunu, ihracatta, üretimde ve hizmetlerde ciddi sorunlar yaşandığını aktardı.

Hazine ve Maliye Bakanımız Berat Albayrak'ın koordinasyonunda başlatılan Ekonomik İstikrar Kalkanı kapsamında işletmelere, özellikle kamu bankaları tarafından, hızlı bir şekilde KGF kefaletli finansman sağlanmaya başladığını hatırlatan Rifat Hisarcıklioğlu, bu zor dönemin kısa vadede atlatılacağına inandığını bildirdi.

Salgın sonrası küresel ekonominin yeni bir hâl alacağına vurgu yapan Hisarcıklioğlu, iş yapma biçimlerinin değişeceğini ve rekabetin kızışacağını söyledi.

Özel sektörün yaşadığı sorunları Cumhurbaşkanı ve ilgili bakanlara aktardıklarını ifade eden Hisarcıklioğlu, TOBB olarak en büyük sorun olan finansmanda ellerini taşın altına koymaya karar verdiklerini anlattı.

TOBB Nefes Kredini yeniden devreye aldıklarını belirten Rifat Hisarcıklioğlu, tüm kaynaklarını üyelerin emrine verdiklerini belirtti.

Proje ile kısa sürede 6 milyar liranın üzerinde kredi kullanılacağı bilgisini veren Hisarcıklioğlu, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ile görüşükten sonra konuyu Denizbank'a açtıklarını ve bankanın kabul ettiğini dile getirdi. Kamu bankalarının da 2

hafta sonra projeye dahil olabileceklerini belirttiklerini söyleyen Hisarcıklioğlu, ödemelerin 2021 yılında başlayacağını ve 12 taksit olacağını ifade etti.

Hisarcıklioğlu, konuşmasının son bölümünde desteğinden dolayı Denizbank Genel Müdürü Hakan Ateş'e teşekkür etti.

Üst limit 100 bin lira, ödemeler 2021'de

- Cirosu 25 milyon liranın altında olan küçük işletmeler yararlanabilecek
- TOBB'dan alınacak e-belge ile Denizbank şubelerine başvurulacak
- Şubelerdeki yığılma azalınca kamu bankaları da devreye girecek
- Yıllık faiz yüzde 7.5 olacak
- Üst limit 100 bin lira
- Geri ödemeler 2021 yılında başlayacak
- Kredinin yüzde 80'i Hazine destekli KGF kefaleti kapsamında olacak.

“KOBİ’lerin yanında olmaktan gurur duyuyoruz”

DenizBank Genel Müdürü Hakan Ateş ise TOBB yağmurlu havada şemsiyeyi kapatmadıklarını ve 2020 yılında bir kez daha KOBİ’lerin yanında olmaktan gurur duyduklarını bildirdi.

Koronavirüsle mücadelenin zirveye çıktığı hassas dönemde KOBİ'lerin büyük fedakarlıkta bulunarak kepenk kapattığına dikkat çeken Ateş, şunları söyledi:

“Birçok tezgâh, dükkân, fabrika uzun süredir faaliyet gösteremiyor. Onlar üzerine düşeni yaptı, şimdi bu toprakların ürettikleri ile ekmeklerini kazanan bizler de; üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirmeliyiz. Yeniden önemli inisiyatif üstlenerek TOBB ve KGF desteği ile, yıllık yüzde 7,5 faiz oranlı ve üst limiti 50.000 ve 100.000 TL arasında değişen TOBB Nefes Kredisini hayata geçiren banka konumunda yer alıyoruz.”

İnternet üzerinden KGF bilgilendirme semineri düzenlendi

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, KGF Yönetim Kurulu Üyesi ve TOBB Başkan Yardımcısı Faik Yavuz ve KGF Genel Müdürü Kasım Akdeniz'in katılımıyla, internet üzerinden KGF bilgilendirme semineri düzenlendi.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu:

Salgın sürecinde 120 bin firmaya 108 milyar lira tahsis edildi

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, tüm oda ve borsalardan gelen sorunları Cumhurbaşkanı dahil olmak üzere yetkililere aktardıklarını belirterek, temel amacın işletmelerin ayakta kalarak çalışmaya devam etmesi olduğunu vurguladı. KGF destekleri kapsamında bugüne kadar 120 bin firmaya 108 milyar liralık kredi tahsisi yapıldığı bilgisini veren Hisarcıklioğlu, bunların yüzde 96'sının da KOBİ olduğunu anlattı.

KGF Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz:

Vergi, prim borcu yoktur yazısı aranmayacak

KGF Yönetim Kurulu Başkanı ve TOBB Başkan Yardımcısı Faik Yavuz, koronavirüsün kritik bir hal aldığını belirterek, bu dönemde özellikle finansmana erişimin zorlaştığını bildirdi. Yavuz, KGF aracılığıyla uygulanan destek paketlerinde sektörel ayırım yapılmadığı bilgisini verirken, bu destekler için vergi ve prim borcu yoktur yazısı aranmayacağını kaydetti.

KGF Genel Müdürü Kasım Akdeniz:

Onay için bekleyen kredi yok

KGF Genel Müdürü Kasım Akdeniz, KGF'nin koronavirüs sürecinde işletmelere sağladığı destekler hakkında bilgi yanı sıra gelen şikayet ve soruları da cevaplandırdı. Akdeniz, KGF sistemini gün içinde bankaların kullandığını, kendilerinin

ise akşam 22:00'dan başlamak üzere değerlendirme yaptıklarını vurguladı. Akdeniz, gelen başvuruları bekletmeden 24 saat içinde onayladıklarını anlattı. KGF'nin bugüne kadar toplam 412 milyar liralık kredi hacmi oluşturduğunu ifade eden Akdeniz, koronavirüs sürecinde ilk kez bireysel kredileri de kapsama alarak 4 milyona yakın bireysel müşteriye kefalet verdiklerini kaydetti.

İŞE DEVAM PAKETİ

Toplam kefalet: 120 milyar TL
Başvuran şirket: 142 bin
Başvurulan kredi: 106 milyar TL
Bankalardan KGF'ye iletilen başvuru: 126 bin 796
Bankalardan gelen başvuru tutarı: 93 milyar 644 milyon TL
Bugün kadar kullandırılan kredi: 79 milyar 65 milyon TL

OPERASYONEL GİDER PAKETİ (OPEX)

Toplam kefalet: 16 milyar TL
Toplam kredi: 20 milyar TL
Başvuran işletme ve kredi: 8 bin 813 işletme, 5 milyar 688 milyon TL kredi
Bugüne kadar kullandırılan: 6 bin 600 işletmeye 4 milyar 143 milyon TL

ÇEK ÖDEME DESTEĞİ

Toplam kefalet: 8 milyar TL
Toplam kredi: 10 milyar TL
Toplam başvuru: 11 bin 125 işletme, 5 milyar 320 milyon TL
Bankalardan KGF onayına gönderilen: 9 bin 290 işletmeye 4 milyar 294 milyar TL
Bugüne kadar kullanılan: 6 bin 221 firma, 3 milyar 7 milyon TL

BİREYSEL KREDİ KEFALETİ

Toplam kefalet: 41 milyar TL
Kredi büyüklüğü: 50 milyar TL
Başvuru: 5.3 milyon kişi, 29 milyar TL
Bankalardan KGF'ye gönderilen: 4 milyon 407 bin kişi, 24 milyar 997 milyon TL
Bugüne kadar kullandırılan: 2 milyon 988 bin kişiye, 16.6 milyar TL.

EXIMBANK DESTEĞİ

Toplam kefalet: 20 milyar lira
Kredi: 23 milyar lira

Eximbank İhracat Stok Finansmanı (Yeni kredi)

Kefalet: 10 milyar TL

Kredi: 12 milyar TL

Vade:12 vade, tek ödeme.

Halkbank - Küçük İşletme Cansuyu Kredisi (Yeni kredi)

Kefalet: 3 milyar TL

Kredi: 3 milyar 750 milyon TL

Faiz: Yüzde 7.5, işletme başına 75 bin liraya kadar kullanılacak.

İyi ve organik tarım uygulamalarına 'mücbir sebep' düzenlemesi

Mücbir sebeplerin ortaya çıkması durumunda, yıllık kontrol sıklığı, haberli ve habersiz kontrol sayısı ile sertifikaların geçerlilik sürelerine ilişkin düzenleme yapabilecek.

28 Nisan 2020

Tarım ve Orman Bakanlığı, iyi ve organik tarım faaliyetlerinin kontrollerinde mücbir sebeplerin ortaya çıkması durumunda, yıllık kontrol sıklığı, haberli ve habersiz kontrol sayısı ile sertifikaların geçerlilik sürelerine ilişkin düzenleme yapabilecek.

Bakanlığın "İyi Tarım Uygulamaları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"i ile "Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"i Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, iyi tarım ve organik tarım faaliyetlerinde, deprem, sel, yangın ve salgın hastalık gibi kontrol işlemlerinin yetkilendirilmiş kuruluşlarca gerçekleştirilmesini engelleyecek nitelikte mücbir sebeplerin ortaya çıkması halinde, Bakanlık, yıllık kontrol sıklığı, haberli ve habersiz kontrol sayısı ile sertifikaların geçerlilik sürelerine ilişkin düzenlemeye gidebilecek.

Özellikle COVID-19 salgını dolayısıyla "mücbir sebep" kararları ve çeşitli tedbirler tarım sektöründe de alınmıştı.

Kısa çalışma için 291 bin 594 firma başvurdu

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Selçuk, Kısa Çalışma Ödeneğine 291 bin 594 firmanın başvurduğunu açıkladı

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, yeni tip koronavirüs (COVID-19) önlemleri kapsamında uygulanmaya başlanan Kısa Çalışma Ödeneği için yapılan başvurulara ilişkin son rakamlar hakkında bilgi verdi.

Twitter hesabından yaptığı açıklamada Bakan Selçuk, "Kısa Çalışma Ödeneğine şu ana kadar 291 bin 594 firmamız, 3 milyon 194 bin 610 çalışanımız için başvuruda bulundu." ifadelerini kullandı.

Bakan Selçuk, Kısa Çalışma Ödeneğinde sektörel kısıt olmadığını, her sektörden firmanın başvurabileceğini hatırlatarak başvuru yapan firmaların sektör içindeki dağılımına yer verdi.

Buna göre, imalat sektörü yüzde 39, toptan ve perakende ticaret yüzde 15, konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyeti yüzde 12, eğitim yüzde 6, diğer sektörler ise yüzde 26 olarak kayıtlara geçti.

Türkiye'de virüsten can kaybı 2900'e yükseldi

Türkiye'de koronavirüs nedeniyle hayatını kaybedenlerin sayısı son 24 saatte 95 kişi artarak 2 bin 900 oldu. Toplam vaka sayısı ise 112 bin 261'e yükseldi.

Türkiye'de son 24 saatte 2 bin 131 kişiye yeni tip koronavirüs (COVID-19) tanısı konulduğu, 95 kişinin hayatını kaybettiği, toplam vaka sayısının 112 bin 261'e, toplam can kaybının 2 bin 900'e ulaştığı açıklandı.

Sağlık Bakanlığının internet sitesinde yer alan ve Sağlık Bakanlığı Fahrettin Koca'nın Twitter'dan paylaştığı "Türkiye Günlük Koronavirüs Tablosu"nun güncel verilerine göre, bugün 20 bin 143 test yapıldı. Bu kapsamda 2 bin 131 kişiye COVID-19 tanısı konuldu.

Son 24 saatte 95 hasta vefat etti, 4 bin 651 hasta ise iyileşti. Toplam test sayısı 918 bin 885, toplam vaka sayısı 112 bin 261, toplam vefat sayısı 2 bin 900, toplam yoğun bakımdaki hasta sayısı 1736, toplam solunum cihazına bağlı hasta sayısı 882, toplam iyileşen hasta sayısı 33 bin 791 oldu.

"Bir gün içinde iyileşen en yüksek hasta sayısına ulaştık"

Koca, paylaşımında, "Bir gün içinde iyileşen en yüksek hasta sayısına ulaştık. Temaslı sayısı ve temas ortamı azaldığı için ihtiyaç duyulan test sayısında azalma bugün de devam etti. Yoğun bakım ve entübe hasta sayısında düşüş sürüyor. Bu başarıyı riske atmayalım." ifadesini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan duyurdu: 1-3 Mayıs'ta sokağa çıkma yasağı uygulanacak

1 Mayıs'tan itibaren de 31 ilde 3 gün süreyle sokağa çıkma kısıtlamasına gidileceğini duyuran Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Hafta sonları sokağa çıkma sınırlandırmasını bayram sonuna kadar sürdürmeyi düşünüyoruz" dedi.

27 Nisan 2020

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Tarabya'daki Huber Köşkü'nde video konferans yöntemiyle düzenlenen Cumhurbaşkanlığı Kabine Toplantısı'nın ardından açıklamalarda bulundu.

Konuşmasında Kabine'nin 29. toplantısını gerçekleştirdiklerini söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti:

"İlk orucunu cuma günü tuttuğumuz ramazanın milletimize, İslam dünyasına ve tüm insanlığa hayırlar getirmesini Rabb'imden niyaz ediyorum. Başta rahmet, ortası mağfiret, sonu ebedi azaptan kurtuluş olan ramazan ayının birliğimizi, beraberliğimizi, kardeşliğimizi, dayanışmamızı güçlendirmesini diliyorum. Bu mübarek ayın, dünyanın dört bir yanında zulüm altında inleyen mazlumların kurtuluşuna vesile olmasını

temenni ediyorum. Küresel bir felaket halini alan COVID-19 hastalığının üstesinden gelerek, inşallah ramazanın sonunda  ifte bayram yapmayı niyaz ediyoruz."

"59 ayrı ülkeden 25 bin vatandaşımızı daha ülkemize getiriyoruz"

 lke ve millet olarak, koronavirüs salgınına karşı yürütülen mücadelenin somut neticelerinin alınmaya başlandığı bir döneme girildiğini dile getiren Erdoğan, konuşmasına şöyle devam etti:

"Hamdolsun toplam test sayısında 1 milyona doğru gitmemize rağmen, yeni hasta ve ölüm sayımız günden güne azalıyor. İyileşen hasta sayımızın, yeni hasta sayısını geçmesi olumlu yönde önemli bir kırılma noktasıdır. Türkiye, toplam hasta sayısına göre ölüm oranı bakımından da Avrupa'daki en iyi ülke durumundadır. Salgını çok rahatlıkla g ğ sleyebilen sağlık sistemimiz, diğer hizmetlerde de herhangi bir aksamaya meydan vermeden faaliyetlerini sürdürmüştür. Sadece  lkemizdeki vatandaşlarımızın sağlığını korumakla ve tedavisiyle yetinmedik. Dünyanın her yerindeki kardeşlerimize de sahip çıktık. Yurt dışında yerleşik olmayan eğitim, umre veya kısa süreli seyahat için gitmiş bulunan 40 bine yakın vatandaşımızı ülkemize getirdik.

Vatanına kavuşan her vatandaşımızı önce yurtlarda karantinaya aldık, sağlıklarından emin olduktan sonra da evlerine yolcu ettik. şimdi de 59 ayrı ülkeden 25 bin vatandaşımızı daha ülkemize getiriyoruz. Bu vatandaşlarımızı da yurtlardaki karantina sürelerini doldurduktan sonra evlerine göndereceğiz."

"Hiçbir insanımız sahipsiz bırakılmamıştır"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, aynı şekilde yurt dışında yaşayıp da ağır hastalık geçiren ve bulundukları yerlerde tedavileri yapılmayan veya yapılamayan vatandaşları da sahipsiz bırakmadıklarını anlattı.

Son olarak İsveç'te salgın hastalığa maruz kalmasına rağmen tedavi edilmeyen Emrullah G l şken'i, kızının çağrısına kulak vererek Türkiye'ye getirdiklerini hatırlatan Erdoğan, "D n sabah İsveç'e gönderdiğimiz ambulans uçağımız hasta vatandaşımızı alıp ülkemize getirdi. şu anda Ankara şehir Hastanesi'nde tedavisi yapılıyor. Bu kardeşimizi sağlıklı bir şekilde inşallah evine göndereceğiz. " diye konuştu.

Avrupa ve Amerika'da durumları ağır pek çok hastanın sigortası olmadığı veya hastanelerin kapasitesi yetmediği için kendi hallerine terk edildiğinin bilinen bir gerçek olduğunu vurgulayan Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Türkiye'de hamdolsun hiçbir vatandaşımız hastane kapısından geri çevrilmemiş, hiçbir hastanın tedavisi ihmal edilmemiş, hiçbir insanımız sahipsiz bırakılmamıştır. Gerek mevcut hastanelerimizle gerek yeni açtığımız hastanelerimizle gerekse salgına karşı yeniden düzenlediğimiz sağlık kuruluşlarımızla tüm vatandaşlarımıza birinci sınıf hizmet veriyoruz.

Yıllarca ülkemizin sağlık sistemini ve altyapısını eleştirenler, ortaya çıkan bu tablo karşısında umarız biraz mahcup olmuşlardır. Salgın döneminde sağlık hizmetlerinden, maske, tulum, ilaç, dezenfektan, gıda gibi temel ihtiyaç ürünlerine kadar her alanda ülkemizin altyapısını ve üretim kapasitesini test etme imkanı bulduk. Rabb'imize binlerce şükürler olsun ki bu zorlu süreçten alnımızın aklıyla çıkmayı başardık."

"ABD'ye tıbbi yardım malzemelerini gönderiyoruz"

Erdoğan, dünyanın en gelişmiş ülkelerinin çaresiz kaldığı pek çok konuda Türkiye'nin kendine yeterli olmanın ötesinde dostlarına destek verecek seviyeye ulaştığını anlattı.

Türkiye'nin bugüne kadar 55 farklı ülkeye salgınla mücadele amaçlı malzeme desteği verdiğini kaydeden Erdoğan, "Dünyanın dört bir yanındaki dost ve kardeş toplumlara umut olduk, mücadele azimlerini kamçılادık. Gelişmiş ülkelerin dahi Türkiye'den destek istedikleri bir dönemde elimizdeki imkanları Balkanlar'dan Afrika'ya kadar geniş bir coğrafyadaki dostlarımıza açmakta tereddüt etmedik. Son olarak ABD'ye maske, yüz koruyucu, siperlik, göz koruyucu, N95 maske, tulum ve dezenfektandan oluşan tıbbi yardım malzemelerini de yarın gönderiyoruz. Bu malzemeleri taşıyan Türk Silahlı Kuvvetlerimize ait askeri nakliye uçakları yarın Amerika'ya hareket ediyor." diye konuştu.

Erdoğan, Türkiye'nin sıkıntılı dönemi, istikbaline daha güvenle ve umutla baktığı bir motivasyonla geride bıraktığını belirterek, "Gücünü inancımızdan alan sabrımızla, milli birliğimizle, gelişmiş yerli üretim altyapımızla, örnek dayanışmamızla gösterdiğimiz fedakarlığın neticelerini almaya başlıyoruz. Kriz sonrası yeni yapılanacak dünyada ülkemizin 2023 hedeflerinin ötesinde bir konuma ulaşabileceğine yürekten inanıyorum." ifadelerini kullandı.

Geçen hafta perşembe-cuma-cumartesi ve pazar günleri 31 ilde uygulanan sokağa çıkma kısıtlamasına gösterilen hassasiyet için vatandaşlara teşekkür eden Erdoğan, "Kabinemiz gerçekten bu fedakarlığınızı hiçbir zaman unutmayacaktır." dedi.

"Türkiye için tünelin ucundaki ışık gözük müştür"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, COVID-19'un insandan insana bulaşarak yayıldığına değinirken, şöyle devam etti:

"İnsan hareketliliğini ne kadar azaltırsak, salgının yayılma zincirini o derece hızlı ve etkin kırabiliriz. Salgının kontrol altına alınmasında insanların kalabalık şekilde bir arada bulunduğu okullar, kimi işletmeler, spor tesisleri gibi yerlerdeki faaliyetlere ara verilmesinin büyük katkısı olmuştur. Ülkemizdeki bu güzel gidişi devam ettirmek için hafta sonları sokağa çıkma sınırlandırmasını bayram sonrasına kadar sürdürmeyi düşünüyoruz. Bu hafta sonu da yine 31 ilimizde 3 gün süreyle 1 Mayıs sebebiyle sokağa çıkma sınırlandırması uygulayacağız. Vatandaşlarımızın 1 Mayıs gece 00.00'dan başlayıp 3 Mayıs gece 24.00'e kadar devam edecek şekilde uygulanacak sokağa çıkma sınırlandırmasına hassasiyetle riayet etmesini bekliyoruz. Cuma günü marketler yine 09.00 ile 14.00 arası açık olacak."

"Türkiye için tünelin ucundaki ışık gözükmüş, verdiğimiz emeklerin, yaptığımız fedakarlıkların karşılığını alma vakti yaklaşmıştır." diyen Erdoğan, şu bilgileri verdi:

"Bu anlayışla önümüzdeki olumlu tablonun sürmesi halinde ülke genelinde hayatı normale döndürmeye yönelik kapsamlı bir program hazırlıyoruz. Cumhurbaşkanı Yardımcımızın koordinasyonunda hazırlanan hangi alanda, hangi tarihte, hangi adımların atılacağını gösteren bu ayrıntılı programı yakında sizlerle paylaşacağız. Salgın nedeniyle adliyelerdeki dava, icra, şikayet, itiraz, bildirim süreleriyle ilgili erteleme 30 Nisan'da dolan tarihini, 15 Haziran'a kadar uzatıyoruz. Çiftçilerimizin mayıs ve haziran aylarında vadesi gelecek Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan Hazine destekli kredi geri ödemelerini de faizsiz olarak 6 ay erteliyoruz. Ar-Ge merkezleri ve teknoparklarda uygulanan evden çalışma sürelerini de 27 Mayıs'a kadar uzatıyoruz. Attığımız her adımı, sağlıkla ilgili önceliklerimizden asla taviz vermeden ve bilim insanlarımızın tavsiyeleri doğrultusunda hayata geçireceğiz. Tüm bakanlıklarımız, kendi sorumluluk alanlarıyla ilgili planlarını ve hazırlıklarını sürdürüyor."

"Üçüncü bir destek paketini devreye aldık"

Erdoğan, salgınla mücadele için aşama aşama hayata geçirilen tedbirlerin tüm kesimler üzerindeki olumsuz etkilerinin önüne geçmek için pek çok paketin devreye sokulduğunu hatırlatarak, Ekonomik İstikrar Kalkanı kapsamında verilen desteklerin toplamının 200 milyar lirayı bulduğunu kaydetti.

Temel ihtiyaç desteği ile yaklaşık 4 milyon vatandaşa 22,3 milyar liralık kaynak tahsis edildiğini aktaran Erdoğan, şöyle devam etti:

"Yaklaşık 450 bin esnafımıza da 8,4 milyar liralık finansman tahsisi yapıldı. Ayrıca 303 binin üzerinde esnafımız 8,5 milyar liralık Paraf Kart finansmanından yararlandı. Kredi Garanti Fonu kefaletiyle çoğunluğu KOBİ olmak üzere 120 bin firmamız 108 milyar liraya yakın finansman desteği aldı. İstihdamı özellikle korumak için maaşların asgari ücrete kadar olan bölümünü kısa çalışma ödeneğinden karşılamaya başladık. Bugüne kadar 3 milyon 190 bin çalışmamızla ilgili başvuru alınmış, 1 milyon 360 bin çalışmamıza ödemeleri yapılmıştır. İşten çıkarmayı 3 ay süreyle kısıtlandırarak istihdamı koruma altına aldık. Telafi çalışma süresini de 2 aydan 4 aya çıkartarak istihdamda devamlılığın sürmesini temin ettik. Ücretsiz izne çıkartılan veya sözleşmesi feshedilen çalışanlara 1.177 lira gelir desteği sağlamaya başladık. Mücbir sebep kararı alınan iş yerlerinin nisan-mayıs ve haziran aylarındaki 40 milyar liralık sigorta prim ödemelerini 6 süreyle erteledik. Önce 2 milyon 100 bin haneye, ardından 2 milyon 300 bin haneye olmak üzere 4 milyon 400 bin haneye biner lira nakdi destek verdik. Şimdi de herhangi bir ön şart aramaksızın başvuran ve ihtiyaç sahibi olduğu tespit edilen herkese biner lira yardım yapacağımız üçüncü bir destek paketini devreye aldık. Üçüncü faz salgın sosyal destek programına başvurular 4,5 milyonu bulmuştur. Amacımız hiçbir vatandaşımızın salgın hastalıkla mücadele sürecinde temel ihtiyaçlarını karşılayamayacak duruma düşmesine meydan vermemektir."

"Biz Bize Yeteriz Türkiyem" kampanyası

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Biz Bize Yeteriz Türkiyem" kampanyasında toplanan bağışların destek programları için kullanıldığını belirterek, "Kampanyamızda şu ana kadar 1 milyar 850 milyon lira meblağ toplanmıştır. Hayırseverlerimizi devam eden kampanyamıza destek vermeye davet ediyorum. Sosyal yardım programlarımızın bütçelerini de artırdık." diye konuştu.

Erdoğan, ramazanda hayır yapmaya, zekatını ve fitresini vermeye hazırlanan vatandaşlara da "Her hayırseverimiz köyündeki, mahallesindeki, ilçesindeki, ilindeki en yakın akrabalarından, komşularından başlayarak ihtiyaç sahibi tüm kardeşlerine sahip çıkmalıdır. Bu güçlü dayanışma ve yardımlaşma ile hem Ramazan-ı Şerif'i değerlendirmiş hem de salgın sürecinin sıkıntılarını paylaşmış olacağımıza inanıyorum." çağrısı yaptı.

"Salgın krizi sonrası küresel sistemin çarpıklıkları köklü bir sorgulamaya tabi tutulacak"

Erdoğan, salgın krizi sonrası küresel sistemin çarpıklıkları ile birlikte Türkiye'deki siyaset anlayışının da köklü bir sorgulamaya tabi tutulacağını söyledi.

Yıllarca eser inşa etmeye, hizmet getirmeye, yatırım yapmaya çalıştıkça karşılığın çıkan "istememezlik" siyaset anlayışının ne kadar içi boş olduğunu bu süreçte hep

birlikte bir kez daha gördüklerini anlatan Erdoğan, "Eğer bugün Türkiye salgın dönemine 15 bine yakın birinci basamak, 4 bine yakın tedavi kurumu, 1526 modern hastane ile girmemiş olsaydı hep birlikte perişan olurduk. Avrupa'daki toplam yoğun bakım yatak kapasitesine ve toplam bilgisayarlı tomografi cihazı sayısına tek başımıza sahip olmamış olsaydık, salgını bu derece soğukkanlılıkla karşılayamazdık." diye konuştu.

Erdoğan, 700 binden fazlasını son 18 yılda istihdam ettikleri bir milyonu aşkın sağlık çalışanının gayreti ve fedakarlığı olmasaydı sokaklarda, bakım evlerinde, evlerde diğer ülkelerdekine benzer acı görüntülerin yaşanacağını dile getirdi.

Talep eden her vatandaşın dahil olabildiği bir sosyal güvenlik şemsiyesi kurmamış olsalardı insanların hastane kapılarından geri dönmek zorunda kalacağını ifade eden Erdoğan, "Organize sanayi bölgelerimizin sayısını 122 ilave ile 315'e, buralardaki istihdamı 1 milyondan fazla ilave ile 1,5 milyona, teknoparkların sayısını 53 ilave ile 56'ya çıkarmamış olsaydık tıbbi malzeme ve cihaz üretiminde bu seviyeye ulaşamazdık. Bu örnekleri eğitimden ulaşım, enerjiden tarıma her alanda teşmil etmek mümkündür." değerlendirmesini yaptı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, burada dikkati çekmek istediği hususun, tüm bu başarıları, attıkları her adımda yapılan işlere katkı vermek yerine takoz olmayı kendine misyon edinmiş bir muhalefet anlayışına rağmen elde etmeleri olduğunu vurguladı.

"Siyasi kokuşmuşluğun en bariz örneği"

CHP'nin başı çekmiş olduğu bu muhalefet anlayışının hep uzlaşma yerine çatışmayı, birlik ve beraberlik yerine bölücülüğü, müsamaha yerine kin ve nefreti körüklemeyi esas aldığını ifade eden Erdoğan, şunları kaydetti:

"Son dönemde belediyelerin yardımlarını engellediğimiz yalanındaki ısrarında, İletişim Başkanımızın ev ve aile mahremiyetine yönelik fütursuz saldırının da gerisinde işte bu hastalıklı zihniyet var. Esasen İletişim Başkanımızın görevi gereği istediği yerde ikamet etme hakkı vardır. Kendisi ailesi ile birlikte İstanbul'un eski bir semtindeki 45 metrekare taban oturumu olan mütevazı bir evde yaşamayı seçmiştir. Hukuken evini kendi arsası içinde büyütmeye imkanı olduğu halde bunu da yapmamıştır. Evinin ve bahçesinin hemen yanında bulunan, tüm mahallenin de bizar olduğu 200 küsur metrekarelik mezbelelik bir alanı ise Vakıflar Genel Müdürlüğünden kiralayarak bakımını üstlenmiştir. Bu takdir edilmesi gereken çaba, il ve ilçe başkanından medyasına kadar CHP zihniyeti tarafından topyekun bir iftira kampanyasına dönüştürülmeye kalkışmıştır. Bu zihniyetin arkadaşımıza ve ailesine karşı sürdürdüğü çirkin saldırıdaki tutarsızlıklar siyasi kokuşmuşluğun en bariz örneğidir. "

Erdoğan, CHP Üsküdar ilçe başkanının "Ben gittim evin yanındaki arazinin fotoğrafını çektim, İl Başkanına rapor ettim" dediğini, CHP İl Başkanının da kendi sosyal medya hesabında "Partinin talimatı ile gitmiştir, yine gidecektir" diyerek bu durumu açıkça kabul ettiğine işaret ederek, şöyle devam etti:

"CHP Genel Başkanı ise çıkıyor hiç utanmadan, arlanmadan, sıkılmadan, 'ilçe başkanımız oradan geçiyormuş, fotoğraf çekme diye bir şey yok' diyerek bu açık gerçeği inkar ediyor. Aynı şekilde bu zat, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün söz konusu mezbelelik arazinin tamamen usullere uygun kira ihalesi konusunda da fütursuzca yalan söylüyor. Belediyelerin yardımları ile ilgili meselede de biz valiliklerle koordinasyon ve planlama yapılması gerektiğini söylerken onlar işi bambaşka yerlere getirmeye çalışıyorlar. Gerçi yardım paketlerinin içine Alevi, Bektaşî kardeşlerimizi İslam dışı gösteren, kanun dışı eylemleri öven kitaplar koymak suretiyle kirli yüzlerini, sinsi niyetlerini bir kez daha göstermeyi de ihmal etmediler. Ve çok açık, net, dağıttıkları kitapçıklarla Aleviliği din olarak takdim eden bu anlayışı özellikle milletimin huzurunda telin ediyorum, kınıyorum. Fuar alanı ve içindeki stand malzemelerini 'Sahra Hastanesi' diye anlatan bu zihniyetin her şeyi gibi bu konudaki hassasiyetinin de sahte ve içi boş olması şaşırtıcı değildir."

"Yalanlar silsilesi devam ediyor"

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun farklı tarihlerde çeşitli konularda yaptığı açıklamaların yer aldığı videonun yayınlanmasının ardından konuşmasına devam eden Erdoğan, şunları söyledi:

"Gördüğünüz gibi yalanlar silsilesi devam ediyor. Bir taraftan 'talimat vermedim' diyor ama ilçe başkanı da aldığı talimatın gereği orada fotoğrafı çektiğini ve ondan sonra da burada böyle bir inşaatın olmadığını söylüyor. Aynı şekilde (Kılıçdaroğlu) Adana'da 'Cumhurbaşkanlığının böyle bir dev hastane yapmadığından' bahsediyor. Adana'da hastane falan söz konusu değil ki... Adana'da fuar merkezinin, Belediye Başkanı gelmiş oradaki standları panellerle bölmek suretiyle ortaya 'hastane çıkardım' diye, girişine de 'sahra hastanesi' diye bir yazı yerleştiriyorlar. Ama tabii yalancının mumu yatsıya kadar yanıyor, hemen yan tarafında da 'kongre merkezi' yazıyor, böyle bir durum var."

Erdoğan, Adana'nın şu anda hastane, yatak kapasitesi itibarıyla doygun şehirlerden biri olduğunu belirterek, "Çok lüks modern bir şehir hastanesi başta olmak üzere oradaki diğer hastanelerimizle zaten Adana'nın bu sıkıntılarını biz çoktan yerine getirdik. Demek ki bunun, Adana'da ne var, ne yok, bundan da haberi yok. 'Sahra hastanesi' dediler gidin bakın bakalım şu anda böyle bir şey orada var mı? Yok. Her şeyi yalan. " ifadelerini kullandı.

"Başakşehir Şehir Hastanesi'nin ikinci etabı 20 Mayıs'ta açılacak"

Erdoğan, Tarabya'daki Huber Köşkü'nde video konferans yöntemiyle düzenlenen Cumhurbaşkanlığı Kabine Toplantısı'nın ardından yaptığı açıklamada, birinci etabı hizmete giren Başakşehir Şehir Hastanesi'nin ikinci etabının da 20 Mayıs'ta açılacağını hatırlattı.

Başakşehir Şehir Hastanesi'nin 2 bin 500'ü aşkın yatak kapasitesine sahip dünyada sayılı modern hastanelerden biri olduğunu vurgulayan Erdoğan, şöyle devam etti:

"Yol itibarıyla bütün altyapı hazır. İnşallah şu anda metro yapımıyla ilgili talimatları da verdim ve metro konusundaki çalışma daha da hızlanacak. Dolayısıyla Başakşehir Şehir Hastanesi'ne hem yol hem metro gelmiş olacak. Zira burayı Büyükşehir Belediyesi daha önce AK Parti'de olduğu için AK Parti Büyükşehir Belediyesi yolunu ve metrosunu yapacaktı. Tabii bu beyefendi, yeni gelen ne yazık ki 'Ne yolu ne metroyu yapamam.' deyince, biz de iyi ki iktidardayız hemen talimatı verdik ve yolunu da metrosunu da biz yapmak suretiyle inşallah Başakşehir Şehir Hastanesi'nin o ihtiyacını da gidermiş oluyoruz."

"(Erbaş) Söyledikleri de sonuna kadar doğrudur"

"Bu zihniyetle iş bitmiyor." ifadelerini kullanan Erdoğan, bu zihniyetin bir başka yansımasının da Diyanet İşleri Bakanı Ali Erbaş'ın İslam'a ve Kuran'a göre yaptığı değerlendirmelere gösterilen tepkilerde görüldüğünü belirtti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Diyanet İşleri Başkanlığının devletin bir kurumu olduğunu vurgulayarak, şunları kaydetti:

"Başkanımız biliyorsunuz, bir açıklama yaptı. Bu açıklamasıyla sadece inancının, ilminin ve yürüttüğü görevinin gereğini yerine getirmiştir. Söyledikleri de sonuna kadar doğrudur. Elbette Diyanet İşleri Başkanımızın sözleri sadece kendini Müslüman olarak tanımlayan, İslam dairesinde gören kişiler için bağlayıcıdır. Kendini bu sıfatlarla tanımlamayanlar için söz konusu ifadeler sadece bir görüşten ibarettir. Bir defa burada şu gerçeği çok net görmemiz lazım, ülkemizde eğer İslam adına konuşması gereken birisi varsa, bir kurum varsa Diyanet İşleri Başkanlığıdır ve buranın Din İşleri Yüksek Kurulu vardır."

Diyanet İşleri Başkanı'nın herhangi bir dini konuyu gerek hutbelerinde gerek vaaz ve nasihatlerinde gerekse kendilerini ziyarete gelenlere anlatmakla yetkili olduğunu dile getiren Erdoğan, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Kalkıp da bu Ankara Barosunun yetkisinde olan bir konu değildir. Herkes yerini bilecek, haddini bilecek. Ankara Barosunun açıklaması başta olmak üzere Diyanet İşleri Başkanı'mızın görüşlerine karşı kullanılan üslup, konu ve şahıs boyutunu aşır doğrudan İslam'a yönelen kasıtlı bir saldırı halini almıştır. Zira Diyanet İşleri Başkanı'mıza yapılan saldırı devlete yapılan saldırıdır. Diyanet İşleri Başkanı'mıza ve açıklamalarına karşı kullanılan her kavram, yapılan her gönderme karşımızdaki zihniyetin ıllıllılığını ve içindeki nefret bataklığının birer yansımasıdır. Milletimizin inancına, değerlerine ve onları temsil eden kavramlara böylesine kin duyulabildiğini, bu husumetin böylesine pervasızca ifade edilebildiğini görmekten üzüntülüüüü. Faşizmin en ıllıllı halini yansıtan bu yaklaşımların ülkemizdeki varlığı, demokrasi, çoğulculuk, inançlara saygı gibi ıllıllıların hala yerli yerine oturmadığına işaret ediyor."

Demokratlık adına faşizmi, halkçılık adına millet düşmanlığını, yargı adına hukuksuzluğu, eşitlik adına sapkınlığı yücelten bu mankırtların gerçek yüzleri birer birer ifşa olmaktadır. Türkiye, geçmişleri darbe ve cunta çıkırtkanlığından vesayetin sözcülüğüne kadar pek çok kara lekeyle dolu olan bu zihniyetten arınma aşamasına gelmiştir."

"Türkiye'yi kısır döngüden çıkarttık"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, AK Parti iktidarının 18 yıldan beri ıllıllı ve bilinçli olarak bu ıllıllı siyaset tarzının ülkeyi sürüklemeye çalıştığı mecraya kaymayı reddettiğini vurgulayarak, şunları aktardı:

"Şayet eğer bizler bu oyuna gelmiş olsaydık, böyle davranmasaydık yani icraat yerine sadece polemiik yapsaydık bugün hep birlikte halimiz haraptı. Cumhuriyetin tamamında yapılanların kimi alanlarda 3-5 katı, kimi alanlarda 10 katı hizmetleri, eserleri, yatırımları ülkemize kazandırarak, Türkiye'yi geçmişte uzunca bir süre içine sıkıştırıldığı büyük kısır döngüden çıkarttık."

"Artık tünelin ucu Allah'ın izniyle göründü"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, salgın sonrası Türkiye'nin en büyük kazançlarından birinin de ülkeye ve millete hiçbir faydası ve katkısı bulunmayan, hiçbir eser ortaya koymamış bu yalancı, ıllıllı siyaset anlayışının tamamen tasfiyesi olacağına inandıklarını söyledi.

Tüm dünyayla Türkiye'de de özellikle siyaset alanında yeni bir dönemin kapılarının aralanacağını dile getiren Erdoğan, şunları konuştu:

"Aziz milletim artık tünelin ucu Allah'ın izniyle göründü. İnanıyorum ki Ramazan Bayramı'nı iki bayram olarak Rabb'im bizlere kutlamayı nasip etsin. Bu duygularla bir

kez daha Ramazan-ı Şerif'inizi tebrik ediyorum. Tuttuğunuz oruçların, eda ettiğiniz ibadetlerin Rabb'im katında kabul olmasını diliyorum ve milletimin özellikle de bu hafta sonu kısıtlamalarına göstermiş olduğu ilgiyi, alakayı ve onlara göstermiş olduğu riayete şahsım, özellikle Kabinem adına teşekkür ediyorum, kendilerini kutluyorum. İşte dayanışma budur, birlik beraberlik budur ve bu kardeşlik anlayışı içerisinde inşallah biz bu koronavirüsü yeneceğiz. Salgında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı temenni ediyorum. Bütün sağlık çalışanlarımıza, bütün sağlık mensuplarımıza şahsım, milletim adına şükranlarımı özellikle bildirmek istiyorum. Bu süreçte onların içerisinde de ölenler oldu, onlara da Allah'tan rahmet diliyorum."

Açlık sınırı 2 bin 374 liraya yükseldi

Türk-İş, nisan ayında Türkiye'de dört kişilik bir ailenin açlık sınırının 2 bin 345 liradan 2 bin 374 liraya yükseldiğini açıkladı.

27 Nisan 2020

Türk-İş, nisan ayı açlık ve yoksulluk sınırı rakamlarını açıkladı. Buna göre, dört kişilik bir ailenin açlık sınırı 2 bin 374 lira, yoksulluk sınırı ise 7 bin 732 lira olarak belirlendi. Mart ayında açlık sınırı 2 bin 345 lira, yoksulluk sınırı ise 7 bin 639 lira düzeyindeydi.

Türk-İş, nisan ayında gıda fiyatlarının aylık bazda yüzde 1,23; yıllık bazda ise yüzde 12,68 arttığını duyurdu.

Konfederasyondan yapılan yazılı açıklamada, küresel salgın koronavirüsün olumsuz etkilerinin Türkiye'de de görüldüğü, yaygınlaşan işsizlik ve yetersiz gelirin yoksul kesimlerin geçim koşullarını daha da kötüleştirdiği belirtildi.

Salgının görülmeye başlamasından itibaren Türkiye'de bazı önlemlerin alındığı hatırlatılan açıklamada, şu değerlendirmelere yer verildi:

"Alınan önlemlerin pek çok ekonomik faaliyeti durdurması, işten çıkarmaların artması, ücretsiz izine çıkarılan işçilere verilen ücret desteğinin asgari ücretin yarısı tutarında kalması, kayıt dışı istihdamın da yaygınlığıyla birlikte koronavirüsün ekonomiye etkisi,

vereceği zararın özellikle düşük ücretli ve yoksul kesimlerde giderek artacağını ortaya koymaktadır. Bu salgın döneminde ücretlerin korunması ve ihtiyacı olanlara gelir destekleri sağlanması giderek önem kazanmaktadır. Özellikle son dönemde giderek artış gösteren gıda fiyatları ve diğer temel ihtiyaçlar için yapılması gereken harcamalar elde edilen ücret gelirleriyle karşılanamamaktadır. İşçi kesimi, 2020 yılında geçerli olacak asgari ücretin insana yakışır bir düzeyde olmadığını daha yürürlüğe girmeden dile getirmiş, ancak işveren-hükümet kesiminin kararı geçerli olmuştu. Geline aşamada asgari ücretin ve genel olarak ücret gelirlerinin yetersizliği görünür olmuştur."

Türk-İş'in nisan ayı "açlık ve yoksulluk sınırı" araştırmasına yer verilen açıklamada, 4 kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarının (açlık sınırı) bu ay 2 bin 374 lira olduğu kaydedildi.

Gıda harcaması ile giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer aylık harcamalarının toplam tutarının ise (yoksulluk sınırı) 7 bin 732 lira 91 kuruş olduğu aktarılan açıklamada, bekar bir çalışanın "yaşama maliyeti"nin aylık 2 bin 883 lira 88 kuruş olarak hesaplandığı belirtildi.

Mutfak harcamaları arttı

Açıklamaya göre, "mutfak enflasyonu"ndaki değişim nisan ayı için şöyle oldu:

"Ankara'da yaşayan 4 kişilik bir ailenin gıda için yapması gereken asgari harcama tutarı bir önceki aya göre yüzde 1,23 oranında arttı. Yılın ilk 4 ayı itibarıyla fiyatlardaki artış yüzde 9,77 oranında oldu. Gıda enflasyonunda son 12 ay itibarıyla artış oranı yüzde 12,68 oldu. Yıllık ortalama artış oranı ise yüzde 13,61 olarak hesaplandı."

CHP'li Özel: Hükümet, cari açık oyunu oynuyor

CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel, hükümetin cari açığı düşük göstermek için oyuna başvurduğunu söyledi.

CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'a cari açık rakamları üzerinden eleştiride bulundu.

Nisanın son haftasındaki verilen, Mayıs ayına işleneceğini söyleyen Özel, "Damattan ihracatın ithalatı karşılama oranı ve cari açık için mucize taktik!!! İhracat yüzde 47 düşünce, 1 Mayıs'a kadar gümrük işlemlerini durdurarak fiilen ithalat yasağı! Yani nisanın son haftasındaki veriler mayısa işlenecek! Doktor olsa tansiyonu ölçmeyerek düşürecek" ifadelerini kullandı.

Özgür Özel ✓
@eczozgurozel

Damattan ihracatın ithalatı karşılama oranı ve cari açık için mucize taktik!!!

İhracat %47 düşünce, 1 Mayıs'a kadar gümrük işlemlerini durdurarak fiilen ithalat yasağı!

Yani nisanın son haftasındaki veriler mayısa işlenecek!

Doktor olsa tansiyonu ölçmeyerek düşürecek...

[Translate Tweet](#)

8:47 PM · Apr 27, 2020 · [Twitter for Android](#)

Ali Ekber YILDIRIM

Çernobil'den bu yana çay hasadı

1986 yılında dünyayı sarsan Çernobil Nükleer Santrali'nin patlamasıyla ortaya çıkan felaketten en çok etkilenen Karadeniz'de 34 yıl sonra bu kez koronavirüs nedeniyle çay hasadında sorun yaşanıyor.

Çernobil faciasının yaşandığı 1986 yılından bu yana ilk kez çay hasadı ile ilgili ciddi bir durumla karşı karşıyayız. Koronavirüs salgını nedeniyle çay hasadı tehlikede. Üretici, işçi, esnaf, sanayici, tüccar ve bölgede yaşayan hemen herkes endişeli. Mayıs ayı ortasında başlayacak çay hasadının nasıl yapılacağı tartışılıyor. Hasat mutlaka yapılacak. Ama nasıl ve kim tarafından yapılacak? Şimdilik bu soruya yanıt aranıyor.

Türkiye için çay neden önemli?

Her şeyden önce kişi başına yıllık ortalama 3.5 kilogram ile en çok çay tüketen ülkesiyiz. Türkiye'den sonra, Afganistan kişi başına 2.5 kilo ile ikinci sırada. Libya'da 2.1, Katar'da 1.8 ve İngiltere'de 1.7 kilo çay tüketiliyor. Çay, sudan sonra en çok tüketilen içecek olarak bilinir.

Türkiye, aynı zamanda dünyanın önemli çay üreticilerinden birisi. Çay alanları bakımında 7. sırada yer alan Türkiye, kuru çay üretiminde Çin, Hindistan, Kenya, Srilanka ve Vietnam'dan sonra 6. sırada.

Yaş çay üretimi yıllık 1 milyon 200 bin ton ile 1 milyon 500 bin ton arasında değişiyor. Üretilen yaş çaydan yıllara göre 230 ile 250 bin ton kuru çay elde ediliyor. Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü (ÇAYKUR) 2018 verilerine göre, çay üretim alanlarının yüzde 67.32'si Rize'de, yüzde 19.06'sı Trabzon, yüzde 11.56'sı Artvin, yüzde 2'si Giresun ve Ordu'da. Toplam çay üretici cüzdan sayısı ise 197 bin 169' dur.

Yılda 3 kez hasat edilir

Çay hasadı birinci, ikinci ve üçüncü sürgün olmak üzere yılda 3 kez yapılır. Genellikle, birinci sürgün Nisan sonuna doğru başlar, Haziran ortasına kadar devam eder. İkinci sürgün Haziran ortası başlar, Ağustos ortası sona erer ve son sürgün ise

Ağustos ortası başlar ve 15 Ekim'de biter. Bu yıl olduğu gibi hava durumuna göre bu tarihlerde değişiklik olabiliyor. Bu yıl birinci sürgün hasadın 15 Mayıs'ta başlaması bekleniyor. Birinci sürgün yapılmadan ikinci, ikinci sürgün yapılmadan üçüncü sürgün hasadı yapılamıyor. Bu nedenle başta yaşanan bir sorun veya yapılan hata bütün üretim sürecini olumsuz etkiliyor. Hasadın zamanında ve doğru yapılması bu nedenle çok önemli.

Hasat edilerek toplanan yaş çay, ÇAYKUR İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne ait 46 çay fabrikasına veya özel sektöre ait 151 fabrikaya satılıyor. Yaş çayın ortalama yüzde 50-55'ini ÇAYKUR kalanı özel sektör satın alıyor. Devlet her sene yaş çay alım fiyatını ve destekleme primi açıklıyor. Geçen sene yaş çay alım fiyatı 16 Mayıs 2019'da Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli tarafından açıklandı. Yaş çay alım fiyatı kilo başına 2 lira 90 kuruş ve kilo başına 13 kuruşluk destekleme primi ile 3 lira 3 kuruş olarak ilan edildi. Bu sene üreticinin beklentisi primle birlikte 4 liranın üzerinde bir fiyat açıklanması.

Fındıkla birlikte Karadeniz Bölgesi'nin en önemli geçim kaynağı olan çay, sadece üreticisine değil, bölge esnafına, sanayicisine, çalışanlara ve yarattığı katmadeğer ile ülke ekonomisine önemli katkılar sağlıyor.

Hasat ile ilgili sorun neden kaynaklanıyor?

Çay üretici cüzdanına sahip olanların önemli bir bölümü Rize, Trabzon, Artvin, Giresun ve Ordu'da yaşıyor. Bir bölümü ise İstanbul başta olmak üzere büyük kentlerde yaşıyor. Bölge dışında yaşayanlar her sene hasat zamanı gelir, hasadını yaptırır çayı teslim eder ve yaşadığı kente geri döner. Son 10 yıldan bu yana Karadeniz'in çayını çoğunluğu Gürcistan'dan, bir bölümü de Azerbaycan'dan gelen işçiler hasat ediyor. Ancak, bu yıl koronavirüs nedeniyle Gürcistan ve Azerbaycan'dan işçi getirilemiyor.

İşçiler getirilemediği gibi, İstanbul'dan gelecek çay üreticilerine de izin verilmiyor. İstanbul'da salgının çok yaygın olması ve bulaşma riskinin yüksek olması nedeniyle çay bahçesi sahiplerinin Rize'ye, Trabzon'a gelmelerine izin verilmiyor. Onlar adına bir temsilci hasadı yaptırmaları isteniyor. Üretici buna şiddetle karşı çıkıyor. Hasadı kendisi yapmak veya yaptırmak istiyor. Hasadın yapılması için bölgeden işçi bulunması gerekiyor. İşçi ile ilgili önemli sıkıntılar var. Çay hasadı yıllardır Gürcistan'dan gelen işçilere yaptırıldığı için gençler hasat yapmayı bile bilmiyor. Hasadı bilen orta yaş ve üzeri olanlar ise yetersiz kalıyor.

Ucuz işgücü bölge insanını tembelleştirdi

Gürcistan'dan işçi getirilmesi bölgedekileri tembelliğe ittiği iddia ediliyor. Bölgeyi en iyi bilen gazeteci dostumuz Murat Taşkın'ın da belirttiği gibi 500 kilo çayı olan bile kendisi toplamak yerine başkasına toplatıyor. Rize'de yüzde 20 işsizlik olmasına rağmen çay toplamak için yeterli işçi bulunamıyor. Bu dönemde üniversiteler kapalı. Üniversite öğrencileri bile çayı toplayabilir. Fakat gençler hem toplamayı bilmiyor hem de işin zorluğunu düşünerek çalışmak istemiyor. Bir üretici sosyal medyada yaptığı paylaşımda "bize Tunceli'deki belediye başkanı gibi bir kooperatifçi lazım" diyor.

Gürcistan'dan işçi getirilmesinin bir önemli nedeni ucuz işçilik olması. Yani Gürcüler daha ucuza çalışıyor. Bugünlerde işçiler günlük 300 lira istiyor. Bazı üreticiler toplanacak çayın üçte birini, dörtte birini toplayana vererek yarıcılık usulü ile toplamak istiyor. Bu da çok tartışılan bir yöntem.

Özetle, 1986 yılında dünyayı sarsan Çernobil Nükleer Santrali'nin patlamasıyla ortaya çıkan felaketten en çok etkilenen Karadeniz'de 34 yıl sonra bu kez koronavirüs nedeniyle çay hasadında sorun yaşanıyor. Görünen o ki, hasatta yaşanan sorunun çözümü için Rizeli ve çay üreticisi Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ne derse o olacak.

Makinalı hasat çözüm olur mu?

Of Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Saral, çay toplama makinası ile iki işçinin bir günde toplayacağı çayın bir günde toplanabileceğini ve işçi ihtiyacının yarı yarıya azaltılabileceğini söylüyor. Böylece 10 bin işçi yerine 5 bin işçiyle sorunun çözülebileceğini ifade ediyor. Rize İl Umumi Hıfzıssıhha Meclisi 15 Nisan'da yaptığı toplantıda, il dışından gelecek çay üreticilerinin 30 Nisan'a kadar başvuruda bulunmaları ve gelecek üreticilerin 14 gün karantina altında tutulduktan sonra hasada katılmalarına izin verilmesi yönünde bir karar aldı. Bu herkesi memnun etti. Fakat, salgın riski dikkate alınarak bundan vazgeçildi. Geçen hafta 21 Nisan'da Rize, Trabzon, Artvin ve Giresun valisi ortak bir toplantı yaptı. Toplantıda İstanbul'dan gelenlere izin verilmemesi, işçi ihtiyacının bölgeden sağlanması kararı alındı. Samsun'dan Artvin'e kadar olan bölgeden işçiler, üreticiler çay hasadına katılabilecek fakat İstanbul'dan geleceklere izin yok.

Alaattin AKTAŞ

Turizm sektörü fena halde sıkıntıda

Koronadan en olumsuz etkilenen sektörlerden biri de turizm. Geçen yıl çok iyi bir sezon geçiren turizmde beklentiler bu yıl daha da iyiydi ve rezervasyonlar da buna işaret ediyordu. Ne var ki korona tüm beklentileri bozdu. Sektör şimdi nasıl ayakta kalabileceğinin hesabını yapıyor.

Koronanın ekonomik yönden vurmadığı sektör neredeyse hiç yok. Koronanın olumsuz etkilemediği birkaç sektör sayılabilir belki, onlar da aslında korona dolayısıyla üretimlerinde değişiklik yapabilen, yeni koşullara adapte olabilen sektörler.

Virüs salgını işyerlerine iki türlü etkide bulundu.

İlk etki bazı işkollarında işletmelerin tümüyle kapanması şeklinde oldu. Toplu halde bulunmayı gerektirdiği için kapatılanlarla insan sağlığına doğrudan etki ettiği için kapatılan işyerleri.

Diğer etki ise işlerin bozulmasından kaynaklanıyor. İnsanlar hem fazla harcama yapmaktan kaçındığı için bazı alımlarını erteliyor ve işler bu yüzden bozuluyor; hem de bir yandan ulaşımın kısıtlı hatta yasak olması, bir yandan da bir şekilde toplu olarak bulunmayı gerektirmesi gibi nedenlerle bazı aktiviteler erteleniyor.

Ertelenen aktivitelerin başında da tatil geliyor.

Bir; para yok...

İki; olan para bu amaçla harcanmak istenmiyor...

Üç; seyahat kısıtlaması, hatta sınırlaması var...

Dört; bütün bunlar aşılsa bile insanlar psikolojik yönden tatil yörelerinin klasik görüntüsünü sergilemeye, yani dip dibe olmaya henüz hazır görünmüyor.

Seyahate gidecekler için durum “bir yıl tatil yapamamaktan” ibaret. Biraz keyfimiz kaçır, çocuklar biraz mırın kırın eder, o kadar...

Ama ya karşı taraf, yani turistik tesis sahiplerinin durumu?

Ya bu tesislerde çalışanların geçimi?

Ya turistik tesisler için üretim yapan işletmelerin hali? Hani denir ya, “Antalya’da tatil köyü kapansa, Kars’taki kaşar peyniri üreticisi nereye satış yapacak” diye...

Turizmde yeni yol haritası çizilmeye çalışılıyor. Amaç tatil köylerinin belli kısıtlamalar uygulanarak açılmasını sağlayabilmek. Ama bu konuda karar verebilmek için henüz çok erken. Son birkaç gündür koronadan iyileşenlerin sayısının hastalığa yakalananları geçmiş olması tabii ki çok sevindirici ve umut verici bir gelişme ama bu sanki bizi biraz rehavete itiyor gibi bir görüntü de yok değil.

Antalya dertliyse...

Antalya olağanüstü bir turizm bölgesi. Türkiye için öyle olması normal de, dünya ölçeğinde bile çok özel. Burada tatil köyü sahibi olan bir dostumla konuştum geçen gün. Sıkıntı çok büyük. Anlattıkları tabii ki yalnızca kendi durumunu yansıtmıyor, sektörün tümünü ilgilendiren sıkıntılardan söz ediyor.

“En büyük sorun önümüzü görememek. Üç ay sonra her şey normale dönecek mi, dönmeyecek mi, belli değil. Bunu birilerinin bilmesini ve söylemesini de beklemiyoruz zaten...”

İnsanların psikolojisi bozuldu. Çoğumuz yolda yürürken karşımızdan biri geldi mi adeta tehlikeliymiş gibi yolumuzu değiştirmeye çalışıyoruz. Bu psikolojiyi hatırlatıp “Korona bitti denilse bile turist gelir mi” diye soruyorum.

“İnan kestiremiyorum. Bakıyorum, hava biraz ısındı mı insanlar sosyal mesafeyi unutup parkları dolduruyor. Dolayısıyla korona bittiğinde bakarsın üç ay-beş ay sonra müthiş bir doluluk da yakalarız, ama bakarsın kimseler gelmez öyle otururuz. Bilemiyorum.”

“Sektör eleman çıkaramaz”

En çok merak ettiğim konuya geliyorum. Antalya’da tesisler şu dönemde sezona başlayacak ama rezervasyonlar iptal edilmiş durumda. Peki, elemanların durumu ne olacak?

“Benim tatil köyüm şimdi kapalı. 350 dolayında çalışanı var. Sayı yazın 500’ü aşar. Mevcut çalışanlarım için kısa çalışma ödeneğine başvurdum. Bu başvurum kabul edilirse çalışanlarımın buradan alacakları para ile normal ücretleri arasındaki farkı

ben ödeyeceğim, yani ellerine geçen para değişmeyecek. Ne var ki sorun başka. Sektörde çalışanlar asıl parayı bahşişle kazanır. Sezon geldiğinde normalden çok az para kazanıyor olacaklar. Çok daha önemli başka bir sorun var. Ben çalışanlarıma sonsuza kadar ödeme yapacak güce sahip değilim ki...”

“Öyleyse bir süre sonra eleman mı çıkaracaksın” diye soruyorum. “Bunu da yapamam” diye yanıt veriyor arkadaşım.

“Bu ancak son çare gibi görülebilir. Hadi üç ay sonra değilse bile umuyoruz ki sonbahara doğru işler eskisi kadar olmasa da normale döndü. Bizim sektörde halen yetişmiş eleman eksikliği var. Ben işten çıkardığım için elemanlarımı kaybedersem ve yeniden rezervasyonlar başlarsa bu elemanları bir daha bulamam ki. O yüzden turizm sektörü kolay kolay eleman çıkaramaz...”

“Borçları birkaç ay ertelemekle olmaz”

Hani tırnaklarıyla kazıya kazıya denir ya... İşte turizm sektöründe bellboy olarak işe başlayan ve kademe kademe ilerleyerek yıllar sonra tatil köyüne sahip olan arkadaşımın anlattıkları hem Antalya yöresinin, hem tüm Türkiye’nin turistik otelleri için alarm zillerinin çaldığını gösteriyor.

“Turizm sektörü kredi ile çalışan bir sektördür. Korona sürecinde krediler için erteleme olanakları getirildi. Ama öyle üç beş aylık ertelemelerle bir yere varılamaz. Normalde bu yıl geçen yıldan da iyi bir dönem yaşayacaktık. Rezervasyonlar onu gösteriyordu. Sonrasını biliyorsun. Şimdi, sanki müthiş bir sezon yaşayacakmışız gibi kredileri biraz ötelemekle yetinmek anlaşılır gibi değil. Bu tesisler yaşamalı. Unutulmasın ki turizm, ülkeye ihracattan sonra en çok döviz kazandıran sektördür...”

Abdulkadir Selvi

Yeni gündem ekonomi

28 Nisan 2020

Trump'ın ilk başta koronavirüsü ciddiye almayan tavrıyla İngiltere'nin sürü bağışıklığıyla zaman kaybetmesinin bedeli çok ağır oldu.

Bu süreçte tehlikeyi fark edip önlem almak ülkemize önemli avantaj sağladı. Ancak şimdi yeni bir sınavla karşı karşıyayız. COVID-19'la mücadelede tünelin ucunda ışık görüldü. Şimdi dünya hızla koronavirüs sonrasına hazırlanıyor. Türkiye'nin önünde yeni bir sınav duruyor. Onun adı da ekonomi. Bir süre sonra koronavirüs gündemden düşecek, varsa yoksa da ekonomiyi konuşacağız.

Koronavirüs sonrasına dönük bir çalışma yapılıyor. Gelişmiş ülkelerin hızlı bir büyümeyi hedef aldıkları söyleniyor. Petrol fiyatlarındaki tarihi düşüş, ucuz enerji sağlamak suretiyle bir süreci destekliyor. AK Parti MYK toplantısında da Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın petrol fiyatlarındaki düşüşün cari açık ve enflasyona olumlu katkı yaptığını belirtip "Koronavirüs nedeniyle yaşadığımız kayıpların bir kısmını petrol fiyatlarındaki düşüşle dengeledik" dediği ifade ediliyor.

Bu günden itibaren ekonomi daha güçlü bir şekilde gündemimize girecek. Küresel ekonomide tarihi küçülmelerin yaşanacağı ifade ediliyor. Bu karamsar tabloya karşın, Almanya'da çarklar dönmeye başladı. Trump ise üretimi başlatmak için sabırsızlanıyor. Çin'de çarklar zaten dönmeye başladı. O nedenle koronavirüs sonrası felaket senaryoları yazanlara inanmak istemiyorum. Türkiye, üretimi durdurmamakla akıllı bir iş yaptı. Şimdi çarkların hızla dönmesi için bir çalışma yapılıyor. O nedenle mayıs ayında koronavirüsten çok ekonomiyi konuşacağız.

DİYANET HUTBEYİ LGBT'YE VE ANKARA BAROSU'NA MI SORACAK?

DİYANET İşleri Başkanı Prof. Ali Erbaş, ramazanın ilk cuma namazında bir hutbe okudu. Diyanet İşleri Başkanı hutbede ne

dedi? “Ey insanlar” dedi. “İslam zinayı, eşcinselliği en büyük günahlardan sayıyor. Zinadan, eşcinsellikten uzak durun” dedi. Eğer İslam zinayı, eşcinselliği günah sayıyorsa, bu kural İslam’ın yeryüzüne indiği günden bu yana böyleyse, Kuran’daki ayetlerde, Peygamberimizin hadislerinde yasaklanıyorsa Diyanet İşleri Başkanı ne demeliydi? Ali Erbaş, “Kuran-ı Kerim’de İsra suresinde zina yasaklanıyor ama ben Diyanet İşleri Başkanı olarak zinayı serbest bırakıyorum” mu demeliydi? Diyanet İşleri Başkanı, “Ey Müslümanlar, Hud suresi, Hicr suresi, Enbiya suresi başta olmak üzere Kuran-ı Kerim’de bir değil birkaç ayette eşcinsel ilişki yasaklanıyor ama ben Ali Erbaş olarak serbest mi bırakıyorum” mu demeliydi? Eşcinsellerle ilgili kampanya mı başlatacaktı?

Diyanet İşleri Başkanı hutbede neye göre konuşur? İslam’a göre, Kuran’a göre, Peygamberimizin hadislerine göre konuşur. Ali Erbaş da bunu yapıyor. İslam’a göre helal nedir, haram neye denir, bunu anlatmak Diyanet İşleri Başkanı’nın görevidir. Ayrıca Ali Erbaş bunu dince kutsal olan bir yerde, camide yapıyor. İnsanları meydanlara toplasa, kitlelere eşcinselleri, zina yapanları hedef gösterse “Demokratik hukuk devletinde buna hakkın yok” diyebilirsiniz. Ama vay sen misin eşcinselliğe, zinaya söz söyleyen... LGBT’sinden Ankara Barosu’na kadar hepsi harekete geçti. Bıraksan Ali Erbaş’ı ipe çekecekler.

Diyanet İşleri Başkanı camide hutbe okurken LGBT’ye mi soracak? Ankara Barosu’ndan izin mi alacak? İslam’ın neyi haram kıldığı, neyi helal kıldığını, Kuran’da neyin serbest bırakılıp neyin yasaklandığını Diyanet İşleri Başkanlığı mı bilecek, yoksa LGBT ve Ankara Barosu mu bilecek?

28 Şubat sürecinde başörtülü oldukları için avukatları barolara kaydetmeyenlerin LGBT söz konusu olunca sergiledikleri duyarlılık gözlerimi yaşarttı.

BARZANİLERDEN PKK’YA TAVIR

PKK insanlıktan nasibini almamış bir örgüt olduğu için koronavirüs falan dinlemiyor. Aynı tavrını Kuzey Irak’ta da sürdürüyor. Irak Bölgesel Yönetimi, koronavirüs önlemleri kapsamında kaçak geçişleri önlemek için Kandil alanındaki stratejik bir nokta olan Zini Verte bölgesine peşmerge sevk ediyor. Burası bizim PKK ile mücadelemiz açısından da önem taşıyor. Çünkü örgüt bu hattan İran’da sağladığı lojistik desteği Kandil’in içlerine aktarıyor. PKK İran’la bağlantısını kesilince bölgeye

militanlarını sevk ederek KDP'den peşmergelerini çekmesini istiyor. İran destekli KYB de PKK ile birlikte hareket ediyor. Takviye güç sağlıyor. Biz haberlerde bir cümle söz edip geçiyoruz ama süreci yakından izleyen Türkiye, 14-15 Nisan tarihlerinde Zini Verte bölgesine operasyon düzenleyip 23 PKK'lıyı etkisiz hale getiriyor. Ağır kayıplar veren PKK, her zaman olduğu gibi KDP'yi hedef alıp Türkiye ile işbirliği yapmakla suçluyor.

KDP yönetimi ise;

- * PKK'nın bölgede yuvalanmasının kabul edilmeyeceği,
- * PKK'nın çatışma politikasının bölgesel yönetime ağır insani ve maddi bedeller ödettiği,
- * PKK'nın yapacağı en büyük iyiliğin bölgesel yönetimin topraklarını terk etmek olduğu yönünde açıklama yapıyor.

Ama PKK, İran'dan sağladığı lojistik desteğin aktarım açısından stratejik bir mevki olduğu için Kandil-Zine Varte bölgesini tekrar kontrolü altına almak ve peşmergenin çekilmesini sağlamak için baskılarını arttırdıkça arttırıyor.

Ama Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nin iki önemli lideri Neçirvan Barzani ve Mesrur Barzani'nin PKK'nın dayatmalarına karşı duruşu önemli. Neçirvan Barzani, PKK'nın yapacağı en büyük iyiliğin bölgesel yönetimin topraklarını terk etmek olduğunu söylüyor. Başbakan Mesrur Barzani ise bölgede otorite kuracakları yönündeki kararlı tutumunu koruyor. Türkiye'nin gözü bu bölgenin üzerinde. Bölgenin değil, daha doğrusu PKK'nın üzerinde.

Paramızı nereye yatıralım?

Esfender KORKMAZ

28 Nisan 2020

Küçük tasarruf sahibinin elinde para olunca, bu tasarrufunu ya finansal yatırım araçları (döviz, DİBS, mevduat, altın)'a yatırmayı düşünür ya konut almayı veya Borsadan hisse senedi almayı düşünür.

Bu kriz döneminde, dolar ve altının rağbette olduğu anlaşıyor. **Söz gelimi**, 17 Nisan ile biten haftada yurt içi yerleşiklerin döviz mevduatı 485 milyon dolar <<https://kanalfinans.com/raporlar/forex/dolar-kuru-usdtry-yorumlari-ve-analizleri>> artarak 195,6 milyar dolara yükseldi. Dolar 7 liraya ulaşınca bu defa dolar alanlarda endişe oluşmaya başladı. Dolar yeniden düşer mi ?

Dünyada, dolar endeksi düşmeye başladı. Önceki 100.3 seviyesinden dün 99,987 seviyesine geriledi. Yeniden artabilir de... **Dünyada dolar değerini etkileyen faktörlere bakarsak;**

- ABD'de işsizlik sigortasına başvuru sayısı 4,5 milyona ulaştı. ABD'de işsizlik artınca istikrar sorunu ortaya çıkıyor ve dolar düşüyor.
- FED, faizleri düşürdü ve krizle mücadele için sınırsız para genişleme kararı aldı. Bu kararlar dolar değerinin düşmesi yönünde etki yapıyor.
- Trump yönetimi, Dünya'ya güven vermiyor, bu durum da yine doların düşmesi yönünde etki yapıyor.

Öte yandan;

- Petrol fiyatlarının düşmesi, net petrol ithalatçısı ABD'nin ithalat nedeni ile dünyaya daha az dolar çıkarması demektir. Tersine Doların artışı yönünde etki yaratıyor.

Özetle; Dünyada doların artık düşmesi bekleniyor.

Türkiye'ye gelince, Türkiye kriz öncesi de kırılganlık olarak ve dış borç riski olarak Dünyadan ayrılmıştı.

Türkiye de dolara olan talebi artıran gelişmeler var;

- Ekonomi güven endeksi dip yaptı, tüketici ve üreticinin güveni düştü. TL'ye güven de aynı paralelde düştü.
- Ortalama faiz oranları dün 8.80 idi. 2020 İMF enflasyon tahmini yüzde 12'dir. (Nisan ayı enflasyonu belirleyici olacaktır.) Bu şartlarda kimse elinde TL tutmak istemez. Ayrıca, esnaf kredileri, Kobi kredileri arttı ve Hükümet kredi genişlemesine gitti. Bu şartlarda hem eksi reel faiz nedeniyle kimse elinde TL tutmak istemez, hem de dolar alacak TL miktarı arttı.
- MB'nın kur artışına karşı müdahale imkanları daraldı. Bloomberg'e göre, Merkez Bankasının net uluslararası rezervleri geçen hafta 25.9 milyar dolara geriledi. Merkez Bankası ayrıca, Türkiye'nin dış borç riski yüksek olduğu için elindeki döviz kullanmak istemiyor. Türkiye'nin dış borç sigorta risk primini gösteren CDS oranları geçen haftaya göre düştü. 604.70 baz puan oldu. Ancak yine de çok yüksektir. Dahası ekonomi yönetimi dolar kurunun aşırı artmasını ve bu yolla dolara talebin düşmesini, ayrıca dolar bozdurulmasını istiyor olabilir.
- Yabancı sermaye çıkışı, dolar talebini ve fiyatlarını artırıyor.

Tersine Dolar kurunun artmasının önünde engeller de var

- MB, 2003 yılı ve TÜFE bazlı reel kur endeksine göre, TL halen yüzde 30 daha düşük değerdedir. 2003'e göre, şimdi yüzde 5 dolayında risk daha yüksektir. Bu şartlarda dolar kurunun 525 lira dolayında olması gerekir. TL'nin aşırı düşük değerde olması daha da düşmesini engeller.
- Nisan ayında imalat sanayii kapasite kullanım oranı yüzde 61.6'ya geriledi. Bu durumda üretimde kullanılan ithal girdi azalacak ve ithalat finansman ihtiyacı da azalacaktır. Dolara talebin azalması demektir.

Özetle Türkiye de Dolar riskli olmaya başladı. Türkiye de alternatif olarak;

Altın bir alternatif olabilir. Ancak krizde de olsak altın fiyatlarında dünya çapında manipülasyon yapılıyor.

Borsalara Dünyadaki üç-beş fon hakimdir. Bu fonlar endeksler artınca da para kazanıyor. Açığa satış yoluyla düşünce de para kazanıyor. Küçük tasarruf sahibinin borsada işi olmamalıdır.

Mevduat ve DİBS enflasyona ve MB faiz politikasına bağlı olarak reel faiz veriyor. Eksi reel faiz de verebilir.

Geride gayrimenkul kalıyor. Konut stoku yüksek olduğu için gayrimenkul fiyatları düştü. Yeni yatırımda yapılmıyor. Hükümette konut kredilerine destek veriyor. Dünya da ve Türkiye de hızlı nüfus artışı gayrimenkul fiyatları düşse de yeniden artmasına neden oluyor. Bu günler de konut veya imarlı arsa alınması daha az risk taşıyor.

İbrahim Kahveci

Kimse yarını düşünmesin

Yarınımız çok parlak olacak diye geçti bir ömür. Hatta siyasi istikrar sağlandığı an o makus talihimiz de değişecekti.

Neydi o Mesut Yılmaz ile Tansu Çiller'in çekişmesi. Adeta ülkenin bir 10 yılına mal oldular. Nihayetinde 2001 krizi geldi de çekip gittiler.

Sonra parlak yıllar geldi.

Her ay yüzde 10-15 artan ihracat rakamlarını hatırlıyor musunuz? Bir umut doluydu insanların içi...

Hem büyüyor hem de geçmişin hastalıklarından kurtuluyorduk.

Gururumuzu kıran 2-3 milyar dolarlık Irak Tezkeresi bile bitmişti. Milyar dolarlara hayır demişti AK Parti.

Dün, Dünya Bankası'nın 100 milyon dolar Covid-19 kredisi açıklanınca arayan arayana; "Efendim döviz frenlenir mi?" soruyorlar.

Aklıma eskiler geldi. Yani 2003 yılı.

O zamanlar bile daha az bakıyorduk dolara... Şimdi 100 milyon dolar bile büyük para oldu ülkemiz için.

Nerden nereye.

Kazançların tamamını geri verdik sayılır. Aslında verdik ama kâğıt üzerinden revizyonlar yüzünden hala büyüdük diyebiliyoruz.

İşin derinine bakınca durum daha vahim. Bırakın kazandıklarımızı, temel değerlerimizi bile kaybediyoruz. En önemlisi de devletin kurumlarının kaybolmasıdır.

Önceki gün bir belediye başkanının çarkını gördünüz mü? ‘Belediyelerin faaliyetlerinin FETÖ/PKK’ya benzetilmesi çok yanlış’ diyordu. Belediyeleri seçenlerin de insan olduğunu ve bu ülkenin vatandaşı olduklarını söylüyordu. Ve birden dönüverdi.

Böyle bir döngüde yarınımız nasıl olur diye sakın düşünmeyin.

Mesela yine Prof. Dr. Uğur Emek Hocamız açıkladı: İzmir otobanı sözleşmesi değiştirilmiş. Yılda iki kez garanti ödemesi yapılacaktı.

İnanın bu günlerde bile büyük Türk müteahhitlerini düşünmek önemli bir erdem olsa gerek. Hazine garantilerinin arkasında dimdik duruyoruz.

Salgın sonrası bizi nasıl bir ekonomik ortam bekliyor? Bilen veya bunun üzerinde düşünen var mı acaba?

Buna planlanma deniliyor.

Hangi sektörler devam ederken, hangi sektörler kepenk indirecek?

Bunu bugün kısa süreliğine söylüyoruz ama acaba yarının hakkında ülke olarak neyi planlıyoruz?

İşimiz gücümüz perde önüne oynadığımız bir pr sahnesinin oyunu.

Onu da günübirlik gelişmelerle hallediyoruz.

Varın gerisini sizi düşünün.

28 Nisan 2020, Salı

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Her açıdan olağan zamanlara geçişin heyecanını yaşıyoruz

Belli ki koronavirüs salgınının sebep olduğu kısıtlamalar aşamalı biçimde sona erecek. Dün toplanan Bakanlar Kurulu bu aşamaların hangi sektörlerde ve toplumun hangi kesimlerinde gerçekleşeceğini enine boyuna değerlendirdi.

Uzman olduk

Tabii ki can kayıpları hesaba alındığında ve ülkenin genel olarak yitirdiği maddi değerler hatırlandığında bu salgının hafife alınacak bir yanı yoktur. Ayrıca sürekli uyarılar sayesinde hepimiz koronavirüs uzmanı olduk. Bu salgın hastalığa karşı en iyi savunmanın hastalığa yakalanmamak olduğunu öğrendik. Ev hapsine bu bilginin ışığında gönüllü biçimde razı olmadık mı?

Başkanlık sistemi

Bu arada Başkanlık Sistemi'nin bu gibi zorlu durumlarda ne kadar etkili bir yönetim biçimi olduğunu da öğrendik. Bugün için bu sistem Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kişiliğine ve yeteneklerine endekslidir. Ancak problemlili durumlara anında müdahale etmek ve devletin bütün kurumlarını aynı hedefte birleştirmek konusunda, Cumhurbaşkanlığı Sistemi'nin model olarak gerekliliğine de inandık...

Normal zamanlara geçiş

Hepimizin beklentisi olağanüstü durumların geride kalmasıdır. Bu beklenti sade koronavirüs salgınının geride kalmasını içermiyor. 2016'daki FETÖ'cü darbe girişimi ertesindeki olağanüstü koşulların da geride kalmasını bekliyoruz. Dolayısıyla "**Düşünce suçu**" kavramı kapsamına giren fiillerden ötür yapılan

tutuklamaların da artık geride kalmasını bekliyoruz.

Devlet çok güçlü

Yaşadıklarımız devletin ve seçilmiş siyasetin ne kadar güçlü olduklarını göstermiştir. Ayrıca Türkiye'nin gelişmişliğinin ve gücünün farkına bütün dünya tanık olmuştur. Yani bu yeni dönemde özgürlükçü ve çoğulcu bir demokrasinin ülkesi olduğumuzu da bütün dünyaya göstermeliyiz artık. Olağan zamanlara her açıdan geçişin heyecanını yaşamaktayız.